

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

103. Dissimul. ad lucrif. Christo Litt. Euclidis traduct. lingua Sin.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

gens opus longè vberioris quæstus. Fuit hoc inuentum Doctõris Sii Pauli, religionis profereudæ nunquam non desiderio ardentis: nam prudenti sane cogitatione aduertens libros de mysteriis Christianis, ex proposito scriptos parum profuturos, maxime Literatis qui de seclis Sinatum, & Theologia illarum recondita, innumeros habebant quos legent; Riccio auctõr fuit dissimulandi consilij de religione suadenda, sed alia potius somnia scribendi, sic tamen indultie quæ ad fidem spectarent interieclis, vt legentes aliud agendo sponte caperentur. Euclidem igitur ex eo quod iam petceperat, Magistrum reputans incomparabilem, statuit illum Sinensi lingua in publicum edere; dies abibat nullus, quo non tres circiter. Magistro Riccio horas daret ad intelligentiam Euclidis, magna Patris cum laude qui Collegij Regij Hanlini hoc est totius sapientie Sinensis præceptorem, haberet discipulum. Anno paulo plus vno, priores sex libros Sinatum sermone, exquisito, sed graui, & quoad sinebat materia, perspicuo abloiuit, dati sunt in Typos, præfixis elogijs Doctõris Pauli, Riccij, & maxime Clauij quem Romæ in Mathematicis audierat Riccius, & ex eo multa demonstrationibus Euclidis interseruerat. Hinc admiratio, & stupor Doctõrum Sinensium qui sibi pares ingenio, nusquam gentium nasei putauerant, cum experti lentirent, quanto sibi esset ingenio, & contentione insudandum, ad positionum illarum percipiendos, & euoluendos nodos, etiam minimè gordios; suspiciebant igitur Europæos quibus esset tam prona illarum intelligentia, pudebatque illos vsurpati inter ingenia principatus, potissimum verò cum audirent sex illos Euclidis libros rudimenta esse Geometriæ adolecentibus in Europa, exponi solita, præter quæ aliud apud nos qui nescirent, rades in Mathematicis haberi. Suas hinc ad propositum Doctõr Paulus ducebat lineas, æstimandum suis prudenter ingerens, quanta in diuinis & æternis quanti contentione ingenij agerent Europæi; cum in leuibus argumentis, tam acuti, & firmi iudicij vim tantam producerent, editioni horum voluminum, Pauli parens non diu superstit; parentatum illi Christiano ritu qui tunc primum exemplo tantorum vitorum, inductus est, excluso Sinensi, dumtaxat in iis quæ superfluousum aliquid olèrent, quod primo aspectu Literatis non ita placuit, non de more Christiano eam faneris pompam detractis sufficere vident, vt negarent posse funclis parentibus amorem, & reuerentiam magnificentius, & religiosius exhiberi. Post iuxta sinebria colauer pretioso aureorum centum & viginti sarcophago conditum Doctõr Paulus Sciamhaium in patriam detulit, vt triennem luctum legitime illic exigeret. Verum exequias funclorum processu temporis celebrare Christiani tam profuso sumptu, pioque apparatu vt quicquid in suis agerent Ethnici plebeium esset, ac rusticum. Hoc fereno dum gaudent nostri Pechinenses; in Cantonensi Prouincia res nostras, verbis tribus desertor sacrilegus tantumnon euertit; Deus præ-

103.
Dissimul. ad
lucrif Chri-
sto Litt Eu-
clidis tra-
duct. lingua
Sin.

104.
Exequiæ
Christ. iuda-
icæ.